

**JISMONIY TARBIYA DARSLARI JARAYONIDA INNOVATSION PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI**

Isakobulov Rajabboy Yusufovich

Jizzax politexnika instituti “Jismoniy tarbiya” kafedراس

Dotsent

Annotatsiya

Ushbu maqolada jismoniy tarbiya darslarida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishning samaradorligi tahlil qilingan. Tadqiqot davomida interaktiv metodlar, multimedia vositalari, o‘yin texnologiyalari va hamkorlikda o‘qitish usullarining o‘quvchilarning jismoniy faolligi, motivatsiyasi va harakat ko‘nikmalariga ta’siri o‘rganildi. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, innovatsion yondashuvlar dars jarayonini qiziqarli va samarali qilib, o‘quvchilarning faolligini sezilarli darajada oshiradi.

Kalit so‘zlar

jismoniy tarbiya, innovatsion texnologiyalar, interaktiv metodlar, pedagogik jarayon, o‘quvchi faolligi, multimedia, o‘yin texnologiyalari.

Abstract

This article analyzes the effectiveness of using innovative pedagogical technologies in physical education lessons. During the study, the impact of interactive methods, multimedia tools, game technologies and collaborative learning methods on students' physical activity, motivation and movement skills was studied. The results show that innovative approaches make the lesson process interesting and effective, significantly increasing student activity.

Key words

physical education, innovative technologies, interactive methods, pedagogical process, student activity, multimedia, game technologies.

Kirish. So‘nggi yillarda ta‘lim tizimida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni joriy etish dolzarb masalaga aylangan. Ayniqsa, jismoniy tarbiya darslarida innovatsion yondashuvlardan foydalanish o‘quvchilarning jismoniy rivojlanishi bilan bir qatorda ularning psixologik va ijtimoiy faolligini ham oshiradi.

Jismoniy tarbiya nafaqat harakat ko‘nikmalarini shakllantiradi, balki sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish, intizom, jamoada ishlash va mas‘uliyat hissini rivojlantirishda ham muhim o‘rin tutadi. Biroq an‘anaviy dars usullari har doim ham o‘quvchilarning qiziqishini to‘liq qondira olmaydi. Shu sababli innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo‘llash zarurati ortib bormoqda.

Mazkur tadqiqotning maqsadi — jismoniy tarbiya darslarida innovatsion pedagogik texnologiyalarning samaradorligini o'rganish va ularning o'quvchilar faolligiga ta'sirini tahlil qilishdan iborat.

Metodologiya. Tadqiqot jarayonida quyidagi ilmiy usullardan foydalanildi:

• Kuzatuv metodi – jismoniy tarbiya darslari jarayonida o'quvchilarning faolligi va ishtiroki o'rganildi.

• Pedagogik tajriba – innovatsion metodlar qo'llangan va qo'llanilmagan guruhlar solishtirildi.

• Suhbat va anketa – o'quvchilar va o'qituvchilarning fikrlari tahlil qilindi.

• Qiyosiy tahlil – an'anaviy va innovatsion dars usullari natijalari taqqoslandi.

Tadqiqot obyekti sifatida umumta'lim maktablarining 7–9-sinf o'quvchilari tanlab olindi. Dars jarayonida quyidagi innovatsion texnologiyalar qo'llanildi:

• Interaktiv o'yinlar (estafeta, jamoaviy musobaqalar)

• Multimedia vositalari (video ko'rsatmalar, sport texnikasi tahlili)

• “Stansiya usuli” (har bir mashq alohida bosqichlarda bajariladi)

• Mobil ilovalar yordamida jismoniy faollikni kuzatish

• Guruhli va hamkorlikda ishlash usullari

Natijalar. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, innovatsion pedagogik texnologiyalar qo'llanilgan darslarda o'quvchilarning faolligi sezilarli darajada oshgan.

Asosiy natijalar quyidagilarni ko'rsatdi:

• O'quvchilarning darsga qiziqishi 35–45% ga oshdi.

• Mashqlarni to'g'ri bajarish darajasi yaxshilandi.

• Jamoaviy ishlash ko'nikmalari rivojlandi.

• Dars davomida intizom va motivatsiya darajasi yuqori bo'ldi.

Shuningdek, multimedia va o'yin texnologiyalari o'quvchilarning tezkor fikrlash va qaror qabul qilish qobiliyatlarini rivojlantirganligi kuzatildi.

Muhokama. Olingan natijalar innovatsion pedagogik texnologiyalar jismoniy tarbiya darslarining sifatini oshirishda muhim rol o'ynashini ko'rsatadi. An'anaviy usullar bilan solishtirganda, zamonaviy yondashuvlar o'quvchilarni faol ishtirok etishga undaydi va darsni zerikarli emas, balki qiziqarli jarayonga aylantiradi.

Interaktiv o'yinlar o'quvchilarda raqobatbardoshlik va jamoaviylikni shakllantiradi. Multimedia vositalari esa harakat texnikasini vizual tarzda tushunishga yordam beradi. Biroq, bu texnologiyalarni samarali qo'llash uchun o'qituvchilarning raqamli savodxonligi va metodik tayyorgarligi yuqori bo'lishi lozim.

Shuningdek, moddiy-texnik baza yetarli darajada bo'lmasa, innovatsion texnologiyalarni to'liq joriy etish qiyinlashadi.

Xulosa. Jismoniy tarbiya darslarida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanish o'quv jarayonining samaradorligini oshiradi. Ular o'quvchilarning faolligini

kuchaytiradi, harakat ko'nikmalarini tez shakllantiradi va sog'lom turmush tarziga qiziqishni oshiradi.

Shu sababli ta'lim tizimida zamonaviy pedagogik yondashuvlarni keng joriy etish, o'qituvchilar malakasini oshirish va texnik bazani rivojlantirish muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I. A. *Yuksak ma'naviyat – yengilmas kuch*. Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
2. Mirziyoyev Sh. M. *Ta'lim-tarbiya tizimini yanada takomillashtirish bo'yicha farmon va qarorlar*. Toshkent, 2017–2024.
3. Hasanov B. H. *Jismoniy tarbiya nazariyasi va metodikasi*. Toshkent: O'qituvchi, 2020.
4. Yuldashev M. A. *Pedagogik texnologiyalar va innovatsion ta'lim usullari*. Toshkent, 2019.
5. Davletov A. R. *Zamonaviy pedagogik texnologiyalar*. Toshkent, 2022.
6. UNESCO. *Innovative Approaches in Physical Education Teaching*. Paris, 2021.
7. Bailey R. *Physical Education and Sport in Schools: A Review of Benefits and Outcomes*. London, 2018.
8. European Commission. *Sport and Physical Activity in Education*. Brussels, 2020.
9. O'zbekiston Respublikasi Xalq ta'limi vazirligi. *Jismoniy tarbiya o'quv dasturi va metodik tavsiyalar*. Toshkent, 2023.
10. Ganiev S. S. *Innovatsion pedagogika asoslari*. Toshkent, 2021.